

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

ФИЛИАЛ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ - КЪРДЖАЛИ

СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

1.3. ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО...

Настоящата стратегия има за цел да дефинира основните насоки за развитие на професионалното направление **1.3. Педагогика на обучението по ...** във филиал „Л. Каравелов“ – Кърджали като представи настоящето му състояние, наред с основни перспективи за неговото развитие в периода 2025 – 2030 г.

Стратегията се основава на следните нормативно обосновани и логически предпоставени общотеоретични принципи:

- **Законосъобразност** – съответствие между дефинираните цели и предлаганите мерки с действащи нормативни разпоредби на европейско, национално, общоуниверситетско и филиално ниво;
- **Приемственост** – отчитане на постигнатото до момента, съхраняване на добрите традиции, съчетано с паралелно проявени гъвкавост и адаптивност към настъпващите промени в сферата на учебната и научно-изследователската дейности, информационната инфраструктура, кариерното развитие на академичния състав, материално-техническата база и международния междууниверситетски обмен. Изпълнение на заложените стратегически цели при гарантирана целенасоченост, последователност и устойчивост на прилаганите политики.
- **Координация** – съгласуваност на дейностите на ниво филиал и университет при фактическата реализация на съвместни дългосрочни политики и конкретни събития.
- **Партньорство, съгласуваност и сътрудничество** – прилагане на механизми на взаимодействие между всички заинтересовани страни – преподаватели, студенти, потребители на кадри на регионално, национално и общоевропейско ниво за успешната реализация за завършващите в съответствие с потребностите на свободния трудов пазар в България и чужбина.
- **Измеримост, отчетност и устойчивост** – осигуряване на дългосрочни ефекти и ползи от постигнатите резултати, измерими в количествено и качествено отношение.
- **Прозрачност и популяризиране на целите, дейностите и резултатите** - приоритетната значимост на образованието и обучението в Република България изисква висока степен на информираност на обществото.

Стратегията за развитие на професионалното направление 1.3. Педагогика на обучението по... е съобразена с общата мисия и визия за устойчиво и динамично развитие на филиал „Л. Каравелов“ – Кърджали в мултиетнически и поликултурен регион на Източните Родопи. От 1996 г. Филиалът функционирайки като утвърден образователен и изследователски институт от цялостната академична структура на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Предложената Стратегия за развитие на професионалното направление 1.3. във филиал „Л. Каравелов“ – Кърджали е в съответствие с разнопосочни, тематично релевантни документи на различни управленски нива. Това са:

Стратегически документи на европейско ниво:

- [Стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него](#)
- [Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование \(ESG\)](#)

- [Европейска квалификационна рамка](#)

Стратегически документи на национално ниво – закони и правилници за тяхното приложение, постановления на МС, наредби, стратегии:

- [Закон за висшето образование](#)
- [Закон за развитието на академичния състав в Република България](#)
- [Закон за насърчаване на научните изследвания](#)
- [Закон за предучилищното и училищното образование](#)
- [Закон за достъп до обществена информация](#)
- [ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 125 от 24 юни 2002 г. за утвърждаване класификатор на областите на висше образование и професионалните направления](#)
- [ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 64 от 25 март 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища](#)
- [ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 162 на МС от 20.06.2001 г. за определяне на диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления](#)
- [Постановление № 90 от 26 май 2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации](#)
- [НАРЕДБА за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“](#)
- [Наредба за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България](#)
- [НАРЕДБА № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища](#)
- [НАРЕДБА за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“](#)
- [Наредба за приобщаващото образование](#)
- [Правилник за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България](#)
- [Правилник за устройството и дейността на Националния център за информация и документация](#)
- [Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 - 2030 г.](#)
- [Оперативен план за изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България 2021 - 2030 г.](#)

Стратегически документи на институционално и филиално ниво - правилници, вътрешни правила и квалификационни характеристики на бакалавърски програми:

- [Правилник за устройството и дейността на ПУ "Паисий Хилендарски" \(приет на 16.04.2018 г., изменен на 23.04.2021 г., в сила от 01.05.2021 г.\)](#)
- [Правилник за развитието на Академичния състав на ПУ \(в сила от 16.12.2024 г.\)](#)
- [Система за управление на качеството в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“](#)

- [Правила за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“](#)
- [Правилник за административното обслужване на студенти и докторанти](#)
- [Правилник за учебната дейност](#)
- [Етичен кодекс](#)
- [Правилник на комисията по етика и академично единство](#)
- [Правила за дейността на университетския омбудсман в ПУ "Паисий Хилендарски"](#)
- [Правилник за студентски жалби](#)
- [Правила за провеждане на анкетни проучвания в ПУ „Паисий Хилендарски“](#)
- [Правила за провеждане на вътрешен одит в ПУ „Паисий Хилендарски“](#)
- [Вътрешни правила за използване на системата АНТИПЛАГИАТ](#)
- [Правилник на ПУ „П. Хилендарски“ за отпускане на стипендии](#)
- [Правилник по Еразъм+](#)
- [Квалификационна характеристика на бакалавърска програма “Български език и английски език” в ПУ, филиал „Л. Каравелов“ - Кърджали](#)
- [Квалификационна характеристика на бакалавърска програма “Български език и история” в ПУ, филиал „Л. Каравелов“ - Кърджали](#)
- [Квалификационна характеристика на бакалавърска програма “Български език, гражданско образование и философия” в ПУ, филиал „Л. Каравелов“ - Кърджали](#)
- [Вътрешни правила за дейността на учредения архив при ПУ – Филиал “Любен Каравелов” Кърджали](#)

Предистория и фактическо развитие на професионалното направление 1.3. Педагогика на обучението по...

Настоящият филиал на ПУ в град Кърджали е пряк наследник и институционален продължител на вече утвърдена образователна традиция, изградена въз основа на практическите резултати от ползотворното развитие на „полувисшето и висше образование в Източните Родопи“. През 1951 г. в гр. Кърджали е отворено „турско педагогическо училище“, а през 1960 г. започва приемът в Полувисш институт за начални учители. Четири години по-късно е добавен още един отдел и полувисшето училище прераства в Институт за начални и прогимназиални учители (ИНПУ).

През целия период от съществуването на Полувисшия институт, както и след това, се работи усилено за подобряване на материалната база. През 1963 г. завършва вторият етап от строежа на сградата за нуждите на института. От 1975 г. до 1982 г. е направено трето, поредно разширение на учебния корпус.

Поредната структурно-нормативна промяна е от 1992 г., когато Институтът за начални и прогимназиални учители в Кърджали е преобразуван в Полувисш педагогически институт (ППИ). Двата дотогавашни отдела (начален и прогимназиален) са закрити и на тяхно място са обособени 10 педагогически специалности, 9 от които, популярно означавани като „хибридни“. Сред тях са „История и география“, „Български език и руски език“, „Български език и западен език“, „Български език и история“.

Последната институционална трансформация е осъществена с Постановление № 90 от 23 април 1996 г. Съгласно чл. 1, Министерския съвет на Република България „преобразува

Полувисшия педагогически институт „Любен Каравелов“ във Филиал „Любен Каравелов“ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Филиалът придобива статут на юридическо лице със седалище гр. Кърджали и с предмет на дейност: подготовка на учители на образователната и квалификационна степен „бакалавър“. Сградният фонд, материално-техническата база, бюджетът, щатните бройки и архивът на Полувисшия педагогически институт са прехвърлени към Филиала.

От началото на новото хилядолетие Филиал „Любен Каравелов“ прави не особено успешни опити да скъса със своето изцяло педагогическо битие, като част от старите „хибридни специалности“, включително в професионалното направление 1.3. Педагогика на обучението по ... са закрити. Междувременно, във връзка с актуалните промени в образователната сфера и спецификата на региона, все по отчетливо се очертава необходимостта от новозавършили учители и през учебната 2018 - 2019 г. е извършен прием в две нови педагогически специалности: „Български език и гражданско образование“ и „История и английски език“. Поради липса на желаещи кандидат-студенти, приемът във втората е прекратен, а към „гражданското образование“ е добавена „философия“. Постепенно, с отпадането на „руски“, „френски“ и „немски“, „западният език“ се ограничава само до „английски език“.

Така, понастоящем, половината от приетите студенти във Филиала се обучават в бакалавърски програми от професионалното направление 1.3. Педагогика на обучението по Това са: „Български език и английски език“, „Български език, гражданско образование и философия“, и „Български език и история“. Визираното професионално направление е „с висока степен на реализация на завършилите и ниска степен на търсене от страна на кандидат-студентите“.

Учебните програми по преподаваните дисциплини дават възможност да се използват традиционни, алтернативни и иновативни методи на обучение при търсенето и реализирането на баланс между различните професионални компетентности.

Завършилите получават диплома за висше образование на ОКС „бакалавър“, която им дава възможност за успешна реализация на пазара на труда, продължаващо професионално развитие и кариерно израстване.

През последните четири години са налице редица положителни промени, касаещи академичното израстване на работещите във Филиала, наред с видимо модернизиране на информационната инфраструктура и материално-техническата база.

Учебното заведение има дългогодишни традиции в интеграцията с други висши училища, а от 2013 г. програма „Еразъм+“ започва да работи ефективно във филиал „Л. Каравелов“. Осъществените студентски и преподавателски мобилности са в Тракийски университет - град Одрин, република Турция.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ:

- Повишаване на конкурентоспособността и утвърждаване на позициите на ПН 1.3. Педагогика на обучението по ... в образователното пространство чрез обучение на добре подготвени специалисти с високо ниво на професионални компетентности.
- Поддържане и усъвършенстване на качеството на обучение в професионалното направление, съответстващо на добрите практики в страната и чужбина.

- Изготвяне на по-голям брой и по-качествени научни изследвания в релевантни тематични сфери.

Силни страни, предоставящи възможност за постигане на целите:

- Дългогодишни традиции в обучението на педагогически специалисти;
- Благоприятно местоположение на филиал „Л. Каравелов“ от стратегическа и геополитическа гледна точка като единствено висше учебно заведение в Източните Родопи, предлагащо обучение в ПН 1.3. „Педагогика на обучението по...“;
- Успешна професионална реализация на завършилите своето обучение в различните бакалавърски специалности от професионалното направление;
- Устойчив кандидат-студентски интерес към предлаганите бакалавърски специалности от ПН 1.3. във Филиала;
- Висока оценка на потребителите на педагогически кадри относно професионалната подготовка на възпитаниците на ПУ, филиал „Л. Каравелов“ - Кърджали.
- Съвременни учебни планове и регулярно актуализирани учебни курсове, изготвени в ECTS формат;
- Високо квалифицирани и мотивирани преподаватели с активна научноизследователска дейност;
- Установени дългогодишни договорни отношения и контакти с потребители на кадри, изградени ползотворни партньорства с различни организации на регионално, национално и международно ниво;
- Наличие на периодично обновявана нормативна документация на вътрешноуниверситетско и филиално ниво като стабилна основа за управление на качеството на предлагания образователен продукт;
- Осъвременена материално-техническа и информационна база, осигуряваща качествено модерно и иновативно обучение.

Основни предизвикателства при постигането на стратегическите цели:

- Продължаваща демографска криза, с краен резултат - по-малък брой зрелостници и респ. намаляващ брой кандидат-студенти във Филиала.
- Засилена конкуренция между висшите училища в България, вкл. и между техните филиали, в които се провежда обучение по специалности от бакалавърски програми в ПН 1.3. „Педагогика на обучението по ...“.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ОЧЕРТАНИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Настоящата Стратегия за развитие на професионалното направление „Педагогика на обучението по ...“ се основава на стремежа за запазване и увеличаване на постиженията, свързани с провеждането на качествено, съвременно и иновативно обучение, отличаващо се с висока степен на разпознаваемост от професионалната общност. Стратегията моделира и задава съответен подход за усъвършенстване качеството на обучение в ПН 1.3. „Педагогика на обучението по ...“, очертава главните насоки за постигане на набелязаните цели и предвижда съответни дейности за практическата им реализация. Това са:

- Поддържане на бакалавърски програми, съобразени с интересите и амбициите за професионална реализация на обучаваните студенти, очакванията на потребителите на кадри и изискванията на пазара на труда;
- Регулярно актуализиране и осъвременяване на учебните планове и програми в съответствие с най-новите теоретични и практически достижения и в синхрон с потребностите на трудовия пазар;
- Периодично проучване на релевантна учебна документация и добри практики на други висши училища от България и други страни членки на ЕС;
- Засилена дигитализация на учебния процес чрез използване на възможностите, които предоставят системите за електронно обучение; прилагане на иновативни форми за практическа подготовка - онлайн хоспитиране, видео уроци, създаване и използване на дигитално учебно съдържание;
- По-широко разгръщане на наличния потенциал от технологични средства за интерактивно обучение;
- Развиване на интердисциплинарно обучение;
- Модернизация на образователния процес чрез прилагане на съвременни иновативни форми и методи на преподаване;
- Периодично организиране на обучения, свързани с повишаване качеството на обучение в професионалното направление;
- Подобряване и усъвършенстване на практическото обучение на студентите посредством увеличени хорариуми и придобиване на опит в реална работна среда;
- Поддържане и разширяване на сътрудничеството с потребители на кадри и създаване на устойчиви партньорства благодарение на: ежегодно провеждани учебни практики и стажове; периодично проучвани потребности на работодателите; безвъзмездно посредничество при осигуряването на добре подготвени и мотивирани специалисти в професионалното направление 1.3. „Педагогика на обучението по...“;
- Привличане на специалисти от практиката за пряко участие в учебния процес; включване на експерти и потребители на кадри в комисиите за провеждане на държавни практико-приложни изпити; използване на външни специалисти като консултанти при разработването на нови учебни планове и програми;
- Създаване на професионална общност от възпитаници на Филиала, завършили специалност от бакалавърска програма в ПН 1.3., които да споделят помежду си практически опит и добри практики;
- Изграждане на работещ и ефективен механизъм за оценка на професионалната реализация на завършилите студенти;
- Поддържане на ползотворна, регулярна обратна връзка с отговорниците на курсове и представители на Студентския съвет, наред с тяхното привличане като партньори при реализирането на идеи, научни проекти, творчески, доброволчески и други инициативи;
- Планиране на кадровото състояние и динамиката на академичния състав чрез внимателен анализ на текущите нужди на Филиала, при задължително спазване на нормативно установените законови изисквания и следване на единен принцип при назначаването на млади преподаватели, обявяването и провеждането на конкурси за главни асистенти, доценти и професори;

- Създаване на устойчива тенденция за активна научно-публикационна дейност в реферирани и индексирани издания в международно признати бази данни;
- Предоставяне на подходящи възможности за участие на студенти и преподаватели в национални и международни научни форуми, проекти и други форми на научно-изследователска активност;
- Поддържане и развитие на международното сътрудничество в изследователската дейност чрез участия в съвместни изследвания, научни семинари, конференции, симпозиуми и други подобни, включително провеждани онлайн;
- Нетолерантност към формите на академична измама чрез спазване на филиалните регламенти и правила за използване на системата Антиплагиат;
- Насърчаване на равнопоставеността и приобщаващото образование, осъществяване на подкрепа за студенти със специални потребности чрез разширяване на достъпа и осигуряване на подходящи условия за обучение;
- Предоставяне на оптимални възможности за продължаване на обучението в магистърски програми и популяризиране на възможностите за продължаваща квалификация;
- Всестранно популяризиране на: качеството на бакалавърските програми в професионалното направление; удовлетвореността на работодатели; разнопосочни приноси от образователната, научноизследователската и експертната дейност на преподавателите в ПН 1.3. „Педагогика на обучението по ...“.

Стратегията е приета на заседание на Филиалния съвет на ПУ - Филиал „Любен Каравелов“ – гр. Кърджали, Протокол №3/ 04.04.2025 г..